SA – 463

II Semester B.B.M. Examination, April/May 2015
(Freshers) (CBCS)
(2014-15 and Onwards)
LANGUAGE SANSKRIT – II
Dashakumara Caritam (6th Uchvasa), Grammar and Translation

Time : 3 Hours | Max. Marks : 70

Instructions : *1) Answer **either** in **Sanskrit/Kannada/English**.*
*2) Answer Q. Nos. **I** and **VI** in **Sanskrit** only.*

I. **समीचीनं** उत्तरं चिनुत : **(1×10=10)**

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ :

Select the **correct** answer :

1) दशकुमारचरितस्य कर्ता क: ?

1) बाण: 2) सुबन्धु: 3) दण्डिन् 4) कालिदास:

2) मित्रगुप्त: उद्याने कं अपश्यत् ?

1) युवानम् 2) युवतीं 3) राज्ञीं 4) कुमारं

3) तुङ्गधन्वा कस्य देशस्य राजा आसीत् ?

1) सुह्मादेशस्य 2) पूर्वदेशस्य 3) भारतदेशस्य 4) अवन्तिदेशस्य

4) तुङ्गधन्वन: पुत्री का ?

1) चन्द्रसेना 2) धूमिनी 3) कन्दुकावती 4) निम्बवती

5) कनिष्टो धन्यकस्य पत्नी का ?

1) गोमिनी 2) रागिणी 3) धूमिनी 4) यामिनी

6) कोशदासस्य प्रियाया: नाम किं ?

1) भीमसेना 2) चन्द्रसेना 3) चण्डसेना 4) यज्ञसेना

7) रत्नावत्या: पति: क: ?

1) शक्तिभद्र: 2) बलभद्र: 3) रामभद्र: 4) सोमभद्र:

P.T.O.

8) किं क्रूरं ?

1) प्राणिहृदयं 2) मानवहृदयं 3) स्त्रीहृदयं 4) नृशंसहृदयं

9) वलभीनगरं कुत्र अस्ति ?

1) शूरेषु 2) वङ्गेषु 3) सौराष्ट्रेषु 4) कलिङ्गेषु

10) चित्रकारस्य हस्ते किं आसीत् ?

1) कश्चिकं 2) चित्रपटं 3) वर्णं 4) पत्रम्

II. **द्वयो:** प्रश्नयो: उत्तरं लिखत : **(2×10=20)**

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ:

Answer **any two** questions :

1) गद्यकाव्यस्य उत्पत्ति –विकास–लक्षणानि अधिकृत्य प्रबन्धं लिखत।

ಗದ್ಯಕಾವ್ಯದ ಉತ್ಪತ್ತಿ, ವಿಕಾಸ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the origin, development and features of a prose Romance.

2) मित्रगुप्तस्य साहसं वर्णयत।

ಮಿತ್ರಗುಪ್ತನ ಸಾಹಸವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ.

Describe the adventure of Mitragupta.

3) नितम्बवतीवृत्तान्त विवृणुत।

ನಿತಂಬವತಿಯ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Explain the story of Nitambavathi.

III. **एकस्य** गद्यभागस्य अनुवादं कुरुत : **(1×12=12)**

ಯಾವುದಾದರೂ **ಒಂದು** ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿ:

Translate **any one** of the following :

अथ कनिष्टो धन्यक: प्रियां स्वामातुमक्षमस्तया सह तस्यामेव निश्यपासत्। मार्गक्लान्तां चोद्वहन्ततं जगाहे। स्वमांसासृगपनीत क्षुत्पिपासां तां नयन्नन्तरे कमपि निकृत्त पाणिपादकर्ण नासिकमवनि पृष्ठे विचेष्ठमानं पुरुषमद्राक्षीत्। तमप्यार्द्राशय: स्कन्धेन उद्वहन्कन्दमूल मृगबहुले गहनोद्देशे यत्नरचितपर्णशालश्चिरमवसत्। अमुं च रोपित व्रणमिङ्गुदीतैलादिभिरामिषेण शाकेनात्मनिर्विशेषं पुपोष।

अथवा/OR/ಅಥವಾ

अहं चानङ्गविहल: स्ववेश्म गत्वा कोशदासेन यत्नवदत्युदारं स्नानभोजनादिकमनुमावितोऽस्मि। सायं चोपसृत्य चन्द्रसेना रहसि मां प्रणिपत्य पत्युरंसमंसेन प्रणयपेशलमाघट्टयन्ती उपाविशत्। आचष्ट च पृष्ट: कोशदास: – भूयासमेवं यावदायु रायताक्षि त्वत्प्रसादस्य पात्रम् इति। मया तु सस्मित मभिहितम् –सखे किमेतदाशास्यम्। अस्ति किंचि दञ्जनम्। अनया तदक्तनेत्रया राजसूनुरुपस्थितो वानरीमिवैनां द्रक्ष्यति। विरक्तश्चैनां पुनस्त्यश्यति इति।

IV. द्वयो: लघुटिप्पणी: लिखत : **(2×2½=5)**

ಯಾವುದಾದರೂ **ಎರಡು** ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Write short notes on **any two** of the following :

1) कन्दुक उत्सव: 2) दण्डिन् 3) धूमिनी 4) भीमधन्वा

V. **द्वयो:** वाक्ययो: ससन्दर्भं विवृणुत : **(2×4=8)**

ಯಾವುದಾದರೂ **ಎರಡು** ವಾಕ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂದರ್ಭದೊಡನೆ ವಿವರಿಸಿ :

Annotate **any two** sentences :

1) भद्र ! को नामायमुत्सव: ।

2) अपनयत मे निगडबन्धम् ।

3) 'न चेद्ब्रवीषि प्रश्नानश्नामि त्वाम्' ।

4) अविमृश्चकारिणा हि नियतमनेका : पतन्त्यनुशयपरंपरा:

VI. **संस्कृत**भाषयामेव उत्तरं लिखत :

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಿಸಿ :

Answer in **Sanskrit** :

a) **पञ्चानां** विग्रहवाक्यं लिखित्वासमासनामलिखत : **(5×1=5)**

ಐದರ ವಿಗ್ರಹ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬರೆದು ಸಮಾಸದ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ :

Dissolve the compounds and name the samasa of **any five** :

1) युवराज: 2) वृक्षपतित: 3) पीताम्बर: 4) उपवनं

5) अभाव: 6) पञ्चपात्रं 7) गङ्गानदी 8) कृष्णबलरामौ

b) प्रयोगं परिवर्तयत (द्वयोः) : **(2×2½=5)**

ಎರಡರ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸಿರಿ :

Change the voice of **any two** :

1) सः पाठं पठति।

2) पित्रा उपदिश्यते।

3) अर्जुनः गीतां दृष्टवान्।

VII. एतत् गद्यभागं **कन्नड/आंग्लयां** वा भाषान्तरं कुरुत : **(1×5=5)**

ಕೆಳಗಿನ ಗದ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು **ಕನ್ನಡ** ಅಥವಾ **ಆಂಗ್ಲಕ್ಕೆ** ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ :

Translate the prose passage to **Kannada** or **English** :

कालहस्तिक्षेत्रस्य समीपे एकं वनम् आसीत्। तत्र एकं शिवलिङ्गम् यस्य दैनिकपूजा नाभवत्। एकैकस्मिन् मासे द्विवारं कश्चन ब्राह्मणः तत्र गत्वा पूजां करोति स्म। एकस्मिन् दिने कश्चन अनागरिकः व्याधः तत्र आगतवान्। तस्य नाम कणण्पः। शिवलिङ्गे तस्य विशेषभक्तिः आसीत्। सः व्याधः तस्मात् मृगमांसादि भक्ष्यं यत् सः खादति तदेव शिवाय अर्पयति स्म।